

MEDEDELING¹ 2018/15 VAN DE RAAD VAN HET INSTITUUT VAN DE BEDRIJFSREVISOREN

Correspondent
sg@ibr-ire.be

Onze referte
SQ

Datum
07.09.2018

Geachte Confrater,

Betreft: Verzekering burgerrechtelijke beroepsaansprakelijkheid: herhaling van de rechtsbeginselen, update van de collectieve polis en AVG-dekking

Wij hebben het genoeg u te melden dat de collectieve polis die, voor hen die dat willen, de beroepsaansprakelijkheid van de bedrijfsrevisoren dekt en overeengekomen werd met de verzekeraar AIG Europe, via de verzekeringsmakelaars Marsh en Willemot, bijgewerkt werd en dat er een bijkomende optionele verzekeringspolis voor cyberrisico's wordt aangeboden.

Na een herhaling van de rechtsbeginselen met betrekking tot de verzekering burgerrechtelijke beroepsaansprakelijkheid, vindt u hierna een samenvatting van de belangrijkste aanpassingen in de collectieve polis, alsook enkele toelichtingen bij de dekking van de risico's verbonden aan de verplichtingen als gevolg van de Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

U zal kunnen vaststellen dat de premies voor de collectieve polis niet werden verhoogd, terwijl de aangeboden waarborgen werden uitgebreid.

De nieuwe versie van de collectieve polis heeft een terugwerkende kracht met ingang op 7 december 2016 en vervangt de vorige versie van 1 oktober 2006².

---

¹ Via mededelingen ontwikkelt het Instituut de rechtsleer inzake de audittechnieken en de goede toepassing door de bedrijfsrevisoren van het wettelijk, reglementair en normatief kader dat de uitoefening van hun beroep regelt (art. 31, § 7 van de wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren); enkel de normen en aanbevelingen zijn bindend.

² Onder voorbehoud van de juridische bijstand ter gelegenheid van procedures ingeleid door de instanties belast met het toezicht op de bedrijfsrevisoren en door de sanctiecommissie van de FSMA (nieuwe instanties ingesteld door de wet van 2016), waarvoor het nieuw verzekerd bedrag (12.250 EUR) enkel van toepassing is op schadegevallen die zich hebben voorgedaan na 01/01/2018.

Met betrekking tot de collectieve polis kunnen zich twee gevallen voordoen:

- a) ofwel bent u momenteel al gedekt door de collectieve polis: in dit geval hoeft u niets te doen; de nieuwe versie van de polis wordt automatisch van toepassing;
- b) ofwel bent u momenteel niet gedekt door de collectieve polis: in dit geval en indien u tot deze polis wil toetreden, dient u contact op te nemen met (voor de Nederlandstalige bedrijfsrevisoren) de verzekeringsmakelaar Willemot 1841 (Willemot NV), Coupure 212, te 9000 Gent (09/265.08.14 - IBR@willemot.be) of het volledig ingevuld en ondertekend toetredingsformulier, dat beschikbaar is op het extranet van het IBR (in de rubriek “e-Loket” – “Formulieren”) of op www.ibrwillemot1841.be, te versturen naar Willemot.

De volledige tekst van de collectieve polis kan u terugvinden op het extranet van het IBR (in de rubriek “e-Loket” – “Formulieren”).

1. Wettelijke verplichting tot dekking van de burgerrechtelijke beroepsaansprakelijkheid – herhaling van de beginselen van de wet van 7 december 2016

Wij herinneren u eraan dat de dekking van de burgerrechtelijke beroepsaansprakelijkheid van de bedrijfsrevisor door een verzekeringscontract nu een uitdrukkelijk in de wet vastgelegde verplichting is. Voorheen werd deze dekking toegestaan door de wet en sterk aanbevolen door de Raad van het IBR.

Verder is de Raad van het IBR niet langer verplicht, zoals dit voorheen wel het geval was, om het verzekeringscontract burgerrechtelijke beroepsaansprakelijkheid van de bedrijfsrevisoren goed te keuren. Dat houdt in dat de bedrijfsrevisorenkantoren die niet zouden toetreden tot de door AIG aangeboden collectieve polis, hun verzekeringscontract burgerrechtelijke beroepsaansprakelijkheid niet meer moeten voorleggen aan het IBR.

Het door AIG aangeboden collectief verzekeringscontract, alsook de door de bedrijfsrevisoren individueel afgesloten verzekeringscontracten burgerrechtelijke beroepsaansprakelijkheid moeten voldoen aan twee wettelijke voorwaarden:

- 1° voorzien in een dekking van minimum drie miljoen euro per jaar; dit bedrag wordt verhoogd naar twaalf miljoen voor de opdrachten uitgevoerd bij organisaties van openbaar belang;

2° ten minste alle opdrachten dekken die voorbehouden zijn door of krachtens de wet aan de bedrijfsrevisoren.

2. Update van de collectieve verzekeringspolis voor de burgerrechtelijke beroepsaansprakelijkheid

2.1. Context

Naast de door de wet van 7 december 2016 ingevoerde wijzigingen met betrekking tot de verzekeringsmodaliteiten verbonden aan de burgerrechtelijke beroepsaansprakelijkheid van de bedrijfsrevisoren, zijn er sinds 2006 nog andere wetwijzigingen doorgevoerd die een aanpassing van de polis noodzakelijk hebben gemaakt. In dit verband werd met AIG – met de ondersteuning van de huidige verzekeringsmakelaars – onderhandeld over een update van de collectieve verzekeringspolis waarin ook andere voorstellen in het belang van het beroep werden opgenomen.

2.2. Uitbreiding van de aansprakelijkheidsbeperking tot 12.000.000 EUR voor de wettelijke opdrachten uitgevoerd bij organisaties van openbaar belang

De wet van 7 december 2016 voorziet in de verplichting om de burgerrechtelijke beroepsaansprakelijkheid van de bedrijfsrevisoren te verzekeren voor minimum 12.000.000 EUR per jaar voor de opdrachten die door of krachtens de wet zijn voorbehouden aan de bedrijfsrevisoren en door hen worden uitgevoerd bij organisaties van openbaar belang³.

---

³ Art. 4/1. W. Venn.: Onder “organisatie van openbaar belang”, moet worden verstaan:

- 1° de genoteerde vennootschappen bedoeld in artikel 4 [= gereguleerde markt in België en in het buitenland];
- 2° de kredietinstellingen: de kredietinstellingen bedoeld in boek II van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen;
- 3° de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen: de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen bedoeld in boek II van de wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen;
- 4° de vereffeninginstellingen alsook de met vereffeninginstellingen gelijkgestelde instellingen: de vereffeninginstellingen bedoeld in artikel 36/1, 14° van de wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België, alsook de instellingen waarvan de activiteit erin bestaat om, geheel of gedeeltelijk, het operationeel beheer van de dienstverlening door dergelijke vereffeninginstellingen te waarborgen.

Dit kan door het onderschrijven van een polis in tweede rang, zijnde een aanvullende dekking van 9.000.000 EUR. Deze polis kan worden aangevraagd bij de verzekeringsmakelaar.

Vóór de wet van 2016 was deze beperking tot een bedrag van 12.000.000 EUR enkel van toepassing op genoteerde vennootschappen, zijnde de op een gereglementeerde markt genoteerde vennootschappen in de zin van artikel 4 van het Wetboek van vennootschappen⁴.

Verder wenst de Raad de aandacht van de confraters te vestigen op het feit dat voor de opdrachten uitgevoerd bij vennootschappen genoteerd op een niet-gereglementeerde markt, de aansprakelijkheidsbeperking tot 3.000.000 EUR blijft gelden.

Samenvattend kan worden gesteld dat de volgende aansprakelijkheidsdrempels van toepassing zijn:

3.000.000 EUR per jaar	Indien de opdracht wordt uitgevoerd bij een andere persoon dan een organisatie van openbaar belang
3.000.000 EUR per jaar	Indien de opdracht wordt uitgevoerd bij vennootschappen genoteerd op een niet-gereglementeerde markt
12.000.000 EUR per jaar	Indien de opdracht wordt uitgevoerd bij een organisatie van openbaar belang (waaronder de op een gereglementeerde markt genoteerde vennootschappen)

2.3. Loskoppeling verzekerde limieten

De wet van 7 december 2016 voorziet in de verplichting om de burgerrechtelijke beroepsaansprakelijkheid ("BA Beroep") van de bedrijfsrevisoren te verzekeren voor minimum 3.000.000 EUR per jaar.

Teneinde de polis in overeenstemming te brengen met de wet werden aparte verzekerde limieten voor BA Beroep en BA Uitbating/Rechtsbijstand geformuleerd (punt 2.2 van de polis):

---

⁴ Cf. ook de norm van 2014 inzake de toepassing van ISQC 1 in België, tiende overweging en paragraaf 3.

Waarborg	Verzekerd kapitaal	
	Vóór 7/12/2016	Vanaf 7/12/2016
BA Beroep	3.000.000 EUR	3.000.000 EUR*
BA Uitbating		1.250.000 EUR**
Rechtsbijstand		

* Bijkomende specifieke clause met betrekking tot de dekking BA Beroep:
Een bijkomende verzekerde limiet van 20% van het verzekerd hoofdbedrag (afhankelijk van de optie die werd gekozen uit de zes in de polis aangeboden opties) zal beschikbaar zijn per verzekerde, per schadegeval en per verzekeringsjaar bovenop het gekozen verzekerd hoofdbedrag, en dit enkel voor de dekking van de verdedigingskosten. Onder “verdedigingskosten” wordt verstaan: de honoraria en diverse noodzakelijke kosten voor de verdediging van een verzekerde in verband met een tegen hem ingestelde vordering in het kader van een burgerlijke procedure, meer bepaald de advocaatkosten, de expertisekosten, de proceskosten en de verschijningskosten.

** Voor de rechtsbijstand blijven de sublimieten van toepassing. Deze werden licht verhoogd en hun omschrijving werd aangepast om rekening te houden met de nieuwe organen belast met het toezicht op de bedrijfsrevisoren (de instanties belast met het toezicht op de bedrijfsrevisoren en de sanctiecommissie van de FSMA):

- Strafrechtelijke verdediging: 12.500 EUR per schadegeval;
- Burgerlijk verhaal: 12.500 EUR per schadegeval;
- Verdediging ten aanzien van de instanties belast met het toezicht op de bedrijfsrevisoren en ten aanzien van de sanctiecommissie van de FSMA: 12.500 EUR per schadegeval.

De bedrijfsrevisoren die een bijkomende dekking wensen op vlak van rechtsbijstand dienen hiervoor contact op te nemen met een gespecialiseerde verzekeraar.

2.4. Posterioriteit van de dekking (punt 3.6.3 “Geldigheid van de waarborg in de tijd” van de polis)

De dekkingsduur na het einde van het verzekeringscontract (posterioriteit) werd in alle gevallen uitgebreid van 36 naar 60 maanden te rekenen vanaf het einde van het contract (dus niet enkel in geval van pensioen, invaliditeit en overlijden).

De verlenging van deze posterioriteit met 60 extra maanden kan, op individueel verzoek van de verzekerde, steeds via de huidige makelaar met de verzekeraar worden onderhandeld.

2.5. Uitsluitingen van geldboetes en dwangsommen

Dwangsommen en geldboetes (ingevoerd door de wet van 7 december 2016, *cf.* art. 57, § 1, 2° en art. 59, § 1, 8°) zijn uitgesloten van dekking door de collectieve verzekeringspolis (punten 3.2.3 Uitsluitingen, d) en 3.5.4 Uitsluitingen, e) van de polis).

De verzekeraar heeft immers bevestigd dat een verzekering burgerrechtelijke aansprakelijkheid niet bedoeld is om de eigen schade van de verzekerde (zoals schendingen van de wet en regelgeving) te dekken, maar wel om een derde die schade heeft geleden die in verband staat met een fout van de beroepsbeoefenaar, te vergoeden. Aangezien de door de wet van 7 december 2016 bepaalde dwangsommen en geldboetes toepasselijk zijn in geval van schending van de wet, vallen zij onder deze uitgesloten categorie.

2.6. Tekstuele aanpassingen

Daarnaast werden enkele tekstuele aanpassingen doorgevoerd teneinde rekening te houden met de nieuwe wetgevende referenties en de daaruit voortvloeiende wijzigingen (de in 2007 gecoördineerde wet van 22 juli 1953 blijft echter tijdelijk van toepassing op punt b. hieronder; de twee systemen zullen gelijktijdig blijven bestaan):

- a. verwijzing naar de wet van 7 december 2016 en niet langer naar de wet van 22 juli 1953;
- b. met betrekking tot de rechtsbijstand (verdediging van de verzekerde – punten 2.2, 3.4.1, 3.3.4.4 en 3.3.4.5): vervanging van de woorden “disciplinaire instanties van het IBR” door de woorden “instanties belast met het toezicht op de bedrijfsrevisoren en ten aanzien van de sanctiecommissie van de FSMA”. Hoewel de “disciplinaire instanties van het IBR” enkel nog tussenkomen bij wijze van overgangsregeling (*cf.* art. 147 van de wet van 7 december 2016), zal de verdediging ten aanzien van de instanties belast met het toezicht op de bedrijfsrevisoren deze situatie blijven dekken;
- c. vervanging van de woorden “openbaar register van het IBR” door “openbaar register van de bedrijfsrevisoren”;
- d. vervanging van de woorden “vennootschap of vereniging van bedrijfsrevisoren” door “bedrijfsrevisorenkantoor”;

- e. verwijzing naar de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen (en niet langer naar de wet van 1992) (punt 3.5.3 Uitbreidingen);
- f. update van het punt met betrekking tot de gerechtelijke reorganisatie door overdracht onder gerechtelijk gezag van het geheel of een gedeelte van de onderneming of van haar activiteiten (punt 3.6.14) (en niet langer “gerechtelijk akkoord met boedelafstand”).

2.7. Andere aandachtspunten

Het bedrijfsrevisorenkantoor wordt voortaan beschouwd als zijnde gedekt wanneer een premie werd betaald voor alle bedrijfsrevisoren die er deel van uitmaken (punt 2.3 Premies). De bedienden zijn immers verzekerd maar er moet geen premie voor hen betaald worden.

Bovendien heeft de verzekeraar bevestigd dat de nieuwe opdrachten (zoals deze in het kader van EMIR) automatisch gedekt zijn zodra het gaat om wettelijke opdrachten.

De verzekeraar heeft ook bevestigd dat de collectieve verzekeringspolis tot dekking van de beroepsaansprakelijkheid de kwaliteitsbeoordelingsopdrachten en de monitoringopdracht van het intern kwaliteitsbeheersingssysteem, als bedoeld in § 39 en 48 van ISQC 1 in artikel 3.2.1 dekt. De verzekerde bedragen en de van toepassing zijnde vrijstelling zijn die van artikel 2.2 van de polis (zie o.a. [Mededeling 2014/13](#) van het IBR)

3. AVG-dekking

Voor wat de dekking van gegevensbescherming en bescherming van de persoonlijke levenssfeer (Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming – AVG) betreft, dekt de in de collectieve verzekeringspolis aangeboden waarborg reeds de aansprakelijkheid van de bedrijfsrevisoren in geval van schending van de persoonsgegevens van derden (niet die van hun bedienden) voor zover de schending het gevolg is van een fout, vergissing of nalatigheid begaan door een verzekerd bedrijfsrevisor in het kader van zijn beroepsactiviteit.

4. Bijkomende en optionele dekking van de cyberrisico's

Met het oog op een meer specifieke en volledige dekking voor de schending van de persoonsgegevens of elke andere accidentele gebeurtenis die een impact heeft

op uw informaticasysteem, biedt de verzekeringsmakelaar Willemot een verzekeringspolis voor cyberrisico's aan, die wordt toegelicht in een nota die terug te vinden is op het extranet van het IBR (in de rubriek "e-Loket" – "Formulieren").

Het Instituut van de Bedrijfsrevisoren is geen verzekeringsdeskundige. Voor specifieke vragen over het verzekeringscontract voor cyberrisico's, gelieve rechtstreeks contact op te nemen met (voor de Nederlandstalige bedrijfsrevisoren) de verzekeringsmakelaar Willemot 1841 (Willemot NV), Coupure 212, te 9000 Gent (09/265.08.14 - IBR@willemot.be).

Met confraternele groeten,

Thierry DUPONT
Voorzitter